

Nazwa przedmiotu

Organy dodatkowe

Kod przedmiotu I1 - 22**Kierunek**

Instrumentalistyka

Specjalność

Fortepian

Typ studiów

3-letnie studia stacjonarne I stopnia

Typ przedmiotu

Dodatkowy

Wymagania wstępne

umiejętność gry na fortepianie na poziomie odpowiadającym ukończeniu szkoły muzycznej II stopnia

Wymagania końcowe

wykonanie zróżnicowanego stylistycznie programu (z wykorzystaniem klawiatury pedałowej, gry na dwóch manualach jednocześnie i szafy ekspresyjnej)

Cele kształcenia w obrębie specjalności fortepian (studia I stopnia)

- poszerzenie horyzontów wykonawczych u studiujących grę na fortepianie (wychodząc od uświadomienia podobieństw i różnic fortepianowej i organowej technice gry)
- zapoznanie z podstawami budowy organów i specyfiką gry na tym instrumencie (gra pedałowa, koordynacja manual-pedał, registracja, toucher, posługiwanie się szafą ekspresyjną), a także ewolucją instrumentu na przestrzeni epok
- zapoznanie z podstawową literaturą organową na reprezentatywnych przykładach z różnych epok (barok, romantyzm, XX wiek), w tym z utworami charakterystycznymi wyłącznie dla organów (np. preludium chorałowe)
- zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami wykonawstwa historycznie poinformowanego na przykładzie przerabianego programu

Treści programowe nauczania w obrębie specjalności fortepian (studia I stopnia)

Program kształcenia obejmuje program dostosowywany do indywidualnych preferencji studentów oparty na następujących założeniach:

- I semestr: uświadomienie podobieństw i różnic w fortepianowej i organowej technice gry na podstawie opanowanych już utworów barokowych wykonywanych dotychczas na fortepianie; zapoznanie ze specyfiką organów (ogólne zasady budowy instrumentu i techniki gry) i fachową terminologią; program obejmujący: wybór ćwiczeń pedałowych i utworów koordynujących grę na manuale i pedale (Szkola na organy H. Makowski/M. Surzyński, 10 Etüden für Orgelpedal solo J.F. Doppelbauer); utwory barokowe (J.S. Bach, D. Scarlatti, itp.) wykonywane dotychczas na fortepianie - adaptacja do nowego instrumentu, poszerzenie horyzontów wykonawczych o nowy instrument i zagadnienia wykonawstwa historycznie poinformowanego; proste utwory manualowe lub z ograniczoną partią pedału

- II semestr: zróżnicowany stylistycznie program obejmujący co do zasady utwory z epok baroku, romantyzmu i XX wieku, w tym preludium chorałowe i ćwiczenie pedałowe (lub analogiczny fragment z literatury organowej) o wyższym stopniu trudności niż w I semestrze (np. Pedal-Exercitium BWV 598, Preludium c-moll BWV 549 J.S. Bacha, etiudy pedałowe M. Sawy, ćwiczenia pedałowe z Méthode d'orgue M. Dupré).

Zagadnienia uzupełniające do realizacji w II semestrze: przybliżenie specyfiki akompaniowania na organach (w tym realizacji basso continuo); zapoznanie z grą na organach w zmiennych warunkach akustycznych; możliwość prezentacji studentów podczas występu koncertowego.

Zamierzone efekty kształcenia (uczenia się)

Kliknij tutaj, aby wprowadzić zamierzone efekty kształcenia

W zakresie wiedzy:

- posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób K_W04

- orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu) K_W05

- posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (dotyczy to także Internetu i e-learningu) K_W06

- rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania K_W07

- posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych K_W08

- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru K_W13

- dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na zrealizowanie zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) K_W14

W zakresie umiejętności:

- dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych, wykorzystując w świadomy sposób swoją intuicję, emocjonalność i wyobraźnię w obszarze ekspresji artystycznej K_U01, K_U02

- posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy z wykorzystaniem specyficznego dla instrumentu warsztatu technicznego (m. in. koordynacji gry rąk i nóg, aplikatury, pedalizacji, registracji) K_U09, K_U10, K_U13

- wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowanie na rozmaite warunki akustyczne) K_U19

W zakresie kompetencji społecznych:

- posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury K_K04

- w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną K-K09

- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki K_K10

- posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej K_K13

Metody nauczania

Zajęcia indywidualne, ćwiczenia

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

Rok	I		II		III	
Semestr	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	Kliknij tutaj, aby wprowadzić punkty ECTS.	Kliknij tutaj, aby wprowadzić punkty ECTS.	Kliknij tutaj, aby wprowadzić punkty ECTS.	Kliknij tutaj, aby wprowadzić punkty ECTS.	2	2
Ilość godzin w tygodniu	Kliknij tutaj, aby wprowadzić	Kliknij tutaj, aby wprowadzić	Kliknij tutaj, aby wprowadzić	Kliknij tutaj, aby wprowadzić	1	1

	ć ilość godzin.	ilość godzin.	ilość godzin.	ilość godzin.		
Rodzaj zaliczenia	Wybierz element.	Wybierz element.	Wybierz element.	Wybierz element.	zal - zaliczenie	egz - egzamin
Legenda	zal – zaliczenie; zost – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny					

Kryteria oceny:

- warsztat wykonawczy (opanowanie właściwej dla organów techniki gry)
- opanowanie i zrozumienie tekstu muzycznego, logika narracji muzycznej
- umiejętność wypowiedzi w różnych stylach i formach muzycznych, w tym w nowych, poznanych w trakcie realizacji przedmiotu

Literatura (piśmiennictwo)

1. Bach C.Ph.E., Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen, Berlin 1753
2. Bach C.Ph.E., O prawdziwej sztuce gry na instrumentach klawiszowych, Kraków 2020
3. Harnoncourt N., Muzyka mową dźwięków, Warszawa 1995
4. Klinda F., Orgelregistrierung. Klanggestaltung der Orgelmusik, Leipzig 1987
5. Laukvik J., Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis, Teil I, II, III
6. Laukvik J., Szkoła na organy. Historyczna praktyka wykonawcza w epoce baroku i klasycyzmu, Warszawa 2021
7. Maier H., Die Orgel. Instrument und Musik, München 2015
8. Owen B., Williams P., The Organ (The New Grove Musical Instruments Series), London 1988
9. Wiodące nagrania muzyki organowej różnych epok - poszerzenie znajomości literatury organowej, najważniejszych instrumentów.

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w innych językach: angielski, francuski, niemiecki

Imię i nazwisko wykładowcy

mgr Łukasz Kołakowski